

Οδοντικά Εμφυτεύματα

Ο σκοπός του παρακάτω άρθρου είναι να προσφέρει βασικές γνώσεις πάνω στα εμφυτεύματα σε κάθε ασθενή που χρειάζεται προσθετική αποκατάσταση λόγω έλλειψης δοντιών ώστε να μπορεί να συζητήσει στη συνέχεια τις επιλογές του με το γιατρό του και να διαλέξει εμπεριστατωμένα την καλύτερη.

Σύντομη Ιστορία

Τα σύγχρονα οδοντικά εμφυτεύματα ξεκίνησαν πριν 50 χρόνια στη Σουηδία σαν μια ιατρική εφαρμογή που μεταφέρθηκε από άλλους ιστούς και όργανα στο στοματικό περιβάλλον. Η μεταφορά της τεχνογνωσίας και η προσαρμογή της στις ανάγκες του στοματικού περιβάλλοντος έχει ολοκληρωθεί σε βαθμό που σήμερα τεχνογνωσία μεταφέρεται αμφίδρομα δηλαδή και από τους οδοντιάτρους προς τους γιατρούς. Οι "παιδικές τους ασθένειες" έχουν ξεπεραστεί και αποτελούν στις περισσότερες περιπτώσεις την πιο αξιόπιστη λύση. Η εξάπλωσή τους είναι ραγδαία σε όλο τον κόσμο με έντονες αυξητικές τάσεις και εκατομμύρια ασθενείς βελτίωσαν την ποιότητα ζωής τους λόγω των εμφυτευμάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι σήμερα υπάρχουν πάνω από 150 εταιρίες κατασκευής εμφυτευμάτων.

Περιγραφή

Ένα οδοντικό εμφύτευμα ή απλώς εμφύτευμα όπως λέγεται αποτελεί το εμφυτεύσιμο κομμάτι μιας κατασκευής που αποτελείται από 2 ή 3 ξεχωριστά τμήματα. Το εμφύτευμα είναι προκατασκευασμένο από τιτάνιο και αποτελεί την «ρίζα» της όλης κατασκευής. Το εμφύτευμα ενσωματώνεται στο οστόν της γνάθου μέσα σε 2 με 4 μήνες μετά την τοποθέτησή του. Το μόνιμο οδοντικό κομμάτι που είναι εκτεθειμένο στο στοματικό περιβάλλον κατασκευάζεται μετά την ενσωμάτωση του εμφυτεύματος και αποτελείται από τα συνηθισμένα οδοντιατρικά υλικά όπως μέταλλο, πορσελάνη, ακρυλικό και ρητίνη και συγκρατείται από το εμφύτευμα. Μερικές φορές αυτά τα 2 τμήματα βιδώνονται μεταξύ τους ενώ άλλες φορές υπάρχει και ενδιάμεσο κομμάτι που τα ενώνει.

Διαδικασία

Η διαδικασία αποκατάστασης με εμφυτεύματα περιλαμβάνει 3 στάδια. Το σχέδιο θεραπείας, τη χειρουργική προετοιμασία των ιστών (αν χρειάζεται) και την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων και τέλος σαν τρίτο στάδιο, την προσθετική αποκατάσταση. Όλα τα στάδια είναι προσθετικά καθοδηγούμενα καθώς ο ασθενής χρειάζεται δόντια κι όχι εμφυτεύματα. Σύγχρονες τεχνικές CAD/CAM

μπορούν να βελτιώσουν το σχεδιασμό του περιστατικού, την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων και την κατασκευή της προσθετικής αποκατάστασης με τη βοήθεια υπολογιστή οπότε μειώνεται θεαματικά η μετεγχειρητική ενόχληση ιδίως στα πιο μεγάλα περιστατικά ενώ επίσης μειώνεται και η πιθανότητα λάθους και ανεπιθύμητων επιπλοκών. Η τοποθέτηση των εμφυτευμάτων γίνεται με τοπική αναισθησία και χωρίς πόνο. Ο συνολικός χρόνος θεραπείας κυμαίνεται από 3 μήνες έως και πάνω από 1 χρόνο για περιστατικά όπου επιστρατεύτηκαν οστικά μοσχεύματα. Η συνηθισμένη φαρμακευτική αγωγή περιλαμβάνει παυσίπονα και στοματικά αντιμικροβιακά διαλύματα και σε μερικές περιπτώσεις αντιβιοτικά για λίγες μέρες μετά από τις χειρουργικές επεμβάσεις.

Γιατί να προτιμήσουμε τα εμφυτεύματα σε σχέση με άλλους τρόπους προσθετικής:

Το καλύτερο εμφύτευμα είναι το υγιές φυσικό δόντι. Όταν όμως η υγεία των φυσικών δοντιών έχει πληγεί ανεπανόρθωτα και πρέπει να εξαχθούν ή έχουν ήδη εξαχθεί τότε τα εμφυτεύματα αποτελούν τη καλύτερη προσθετική λύση. Σκοπός των εμφυτευμάτων είναι η αποκατάσταση του μεγαλύτερου μέρους των λειτουργιών των φυσικών δοντιών. Λόγοι για να διαλέξει ένας ασθενής τα εμφυτεύματα είναι:

1. Δεν τροχίζονται γειτονικά δόντια όπως στις γέφυρες ή συχνά στις μερικές οδοντοστοιχίες.
2. Δεν επιβαρύνεται η στοματική υγιεινή όπως συμβαίνει με τις γέφυρες ή τις μερικές οδοντοστοιχίες και ως εκ τούτου δεν χειροτερεύει η πρόγνωση των γειτονικών δοντιών.
3. Υπάρχει καλύτερη και γρηγορότερη προσαρμογή στην προσθετική και μεγαλύτερη άνεση στην μάσηση επειδή υπάρχει καλύτερη σταθερότητα, συγκράτηση και στήριξη της προσθετικής αποκατάστασης.
4. Υπάρχει η δυνατότητα για πλήρη φυσική αισθητική ενσωμάτωση της προσθετικής στο υπάρχον στοματικό περιβάλλον χωρίς να ξεχωρίζει το τεχνητό από το φυσικό.
5. Τα εμφυτεύματα είναι ο μόνος τρόπος προσθετικής που διατηρεί το οστόν και σταματά τη διαδικασία της οστικής απορρόφησης που λαμβάνει χώρα μετά την εξαγωγή των δοντιών.

Αντικατάσταση δοντιών ή αποκατάσταση των λειτουργιών των φυσικών δοντιών?

Τα εμφυτεύματα δεν αντικαθιστούν τα δόντια καθώς δεν μπορούν να αποκαταστήσουν πλήρως τη λειτουργικότητα των φυσικών δοντιών γιατί προσφέρουν μειωμένη ιδιοδεκτικότητα δηλαδή την ικανότητα να γίνεται αντιληπτή και η μικρότερη ποσότητα τροφής ή ξένου σώματος. Η μάσηση αποκαθίσταται στο 50% έως το 100% της μασητικής απόδοσης της φυσικής οδοντοστοιχίας και πάντως σε μεγαλύτερο ποσοστό από οποιαδήποτε άλλο τρόπο προσθετικής.

Ποιοί είναι υποψήφιοι για εμφυτεύματα?

Όλοι οι ασθενείς στους οποίους λείπει από ένα έως όλα τους τα δόντια είναι υποψήφιοι για εμφυτεύματα. Υπάρχουν ορισμένες ιατρικές καταστάσεις που αποτελούν αντένδειξη για εμφυτεύματα και αυτές θα συζητηθούν με το γιατρό σας.

Είναι η ηλικία αντένδειξη?

Εμφυτεύματα τοποθετούνται σε νέους ενήλικες μετά το πέρας της ανάπτυξης των γνάθων. Σε ηλικιωμένους τοποθετούνται όσο η γενική τους κατάσταση είναι καλή. Δεν υπάρχει ανώτερο όριο ηλικίας.

Ασφάλεια-Επιτυχία-Επιβίωση

Η χειρουργική τοποθέτηση των εμφυτευμάτων είναι από τις πιο ασφαλείς ιατρικές επεμβάσεις με τα ποσοστά επιτυχίας να κυμαίνονται από 94 έως 96%. Αυτό το ποσοστό επιτυχίας αφορά το ενδο-οστικό κομμάτι.

Η επιτυχία της προσθετικής αποκατάστασης δηλαδή τα τμήματα του εμφυτεύματος που είναι εκτεθειμένα στο στοματικό περιβάλλον ορίζεται στα 10-15 χρόνια. Η επιβίωση της προσθετικής αποκατάστασης δηλαδή η διατήρησή της χωρίς να ικανοποιούνται όλοι οι παράγοντες επιτυχίας όπως π.χ. η χρωματική τους αρμονία με τα γειτονικά δόντια αλλά ταυτόχρονα και χωρίς λειτουργικά προβλήματα είναι πολύ μεγαλύτερη.

Μοσχεύματα

Μερικές φορές είτε για λόγους αισθητικούς είτε για τη δημιουργία του αναγκαίου ύψους και πλάτους οστού για την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων πρέπει να δημιουργηθεί οστό και μαλακοί ιστοί πριν, κατά ή και μετά (πιο σπάνια) την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων. Επειδή είναι πιο απαιτητική διαδικασία από την

τοποθέτηση εμφυτευμάτων ο ασθενής πρέπει να ενημερώνεται πλήρως για τις ιδιαιτερότητες της διαδικασίας.

Εξαγωγή και εμφύτευμα ή ενδοδοντική θεραπεία (απονεύρωση)?

Αν η οδοντική ουσία που θα παραμείνει μετά την απονεύρωση είναι ικανοποιητική για μια σωστή προσθετική εργασία τότε η απονεύρωση προτιμάται.

Επανελέγχος

Απαιτείται παρακολούθηση ανά 6 μήνες-1 χρόνο για πρόληψη επιπλοκών. Γίνεται καθαρισμός, ακτινογραφική εξέταση, έλεγχος των συγκρατητικών στοιχείων(βίδες) και έλεγχος της σύγκλεισης. Επίσης ο ασθενής ακολουθεί συγκεκριμένο πρωτόκολλο στοματικής υγιεινής.

Κόστος

Τα εμφυτεύματα είναι η πιο ακριβή λύση όμως η διάρκεια τους και η καλύτερη λειτουργία τους χωρίς να επηρεάζει τα γειτονικά δόντια δικαιολογεί το κόστος τους. Μακροπρόθεσμα η σχέση κόστους-αξίας είναι ευνοϊκή για τα εμφυτεύματα.

Λέξεις κλειδιά: εμφυτεύματα, οστεο-ενσωμάτωση, ποιότητα ζωής, μασητική απόδοση, αισθητική, διατήρηση οστού, τρόχισμα δοντιών, στοματική υγιεινή, τοπική αναισθησία, επιτυχία-επιβίωση, σχέση κόστους-αξίας

Σημείωση: Τα σχέδια είναι από το website εταιρίας οδοντιατρικών προϊόντων (<http://www.nobelbiocare.com>)

Νικόλαος Τσέλιος

Γναθοπροσωπικός Προσθετολόγος

Ειδικευμένος στο School of Dentistry of The University of Michigan, USA

και Baylor College of Dentistry, Texas, USA

Επιστημονικός Συνεργάτης Προσθετικής Πανεπιστημίου Αθηνών